

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-3-44 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 06-46/591-163
Karar Tarihi : 29.6.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, M. Sıraç ASLAN
Süreyya ÇAKIN

B.RAPORTÖRLER : Alper KARAKURT, Ali Fuat KOÇ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü
06330 Tandoğan/Ankara

20

D. TARAFLAR : - Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu
06330 Tandoğan/Ankara

E. DOSYA KONUSU: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından, bazı tabanca modellerinde stoklar eritilinceye kadar yapılacak kampanyaya menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.5.2006 tarih ve 3176 sayı ile giren ve en son 22.6.2006 tarih ve 4023 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8. maddesi kapsamında yapılan inceleme sonucu düzenlenen 23.6.2006, 2006-3-57/MM-06-AK sayılı Menfi Tespit Ön inceleme Raporu, 26.6.2006 tarih ve REK.0.07.00.00-130/160 sayılı Başkanlık Önergesi ile 06-46 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; ilgili mevzuat uyarınca kendisine verilen yetkiler çerçevesinde Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK) tarafından düzenlenecek olan dosya konusu bireysel tabanca satışına ilişkin kampanyada 4054 sayılı Kanun'a aykırı herhangi bir rekabet sınırlaması bulunmadığı dolayısıyla, talep edilen menfi tespit belgesinin verilebileceği sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

50

Bildirim konusu kampanyanın, stoklarda bulunan tabanca modelleri ve miktarı ile sınırlı olarak yapılacağı bildirilmektedir. Söz konusu kampanya silah satın alma

belgesi olan ferdi ve kurumsal alıcılara yönelik olarak düzenlenecektir. Söz konusu bireysel satışlarda ilgili mevzuat çerçevesinde MKEK tek yetkilidir. Diğer silah üreticilerinin doğrudan bireysel satışlarına izin verilmemektedir. Diğer üreticiler ancak MKEK aracılığı ile ürünlerini satışa sunabilmektedirler. Ancak Milli Savunma Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yapılan toplu satışların, bildirim konusu kampanyanın dışında olduğu MKEK yetkilileri tarafından ifade edilmiştir. Nitekim bu şekildeki toplu alımlarda bireysel satışların aksine, ihalelere MKEK dışındaki silah üreticileri de doğrudan katılabilmekte ve teklif verebilmektedir.

- 60 Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde ilgili ürün pazarı, bildirim konusu kampanyanın kapsamı dikkate alınarak "bireysel tabanca satış pazarı" olarak tanımlanmıştır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bildirim konusu kampanyadan tüm ülke içindeki alıcıların yararlanabileceği ve Türkiye sınırları içerisinde rekabet koşullarının farklılaşmasına neden olacak bir unsurun bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

70

H.2.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

MKEK, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan araç ve gereçlerin önemli bir bölümünü üretmek ve aynı zamanda sivil sanayide bazı temel ihtiyaçları karşılamak maksadıyla 1950 yılında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hakkındaki 5591 sayılı Kanun'la sermayesinin tamamı devlet tarafından karşılanan tüzel kişiliğe sahip bir kurum haline getirilmiştir. MKEK, 233 sayılı K.H.K. esaslarına göre faaliyet gösteren bir Kamu İktisadi Teşekkülü'dür. 17.06.2000 tarihine kadar Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile bu tarihten itibaren ise, Milli Savunma Bakanlığı ile ilgilendirilmiştir.

80

Bu noktada değerlendirmede etkili olacak olması bakımından, MKEK'nin tabanca pazarındaki konumunun ortaya konulması gerekmektedir. Ancak söz konusu değerlendirme, ikili bir ayırım çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Nitekim Milli Savunma Bakanlığı (MSB) ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan toplu alımlar ile bireysel kullanıcıların yaptığı alımlar birbirinden önemli derecede farklılaşmaktadır.

90

Bireysel alımlarda 5591 sayılı yasa gereğince MKEK, Türkiye coğrafi pazarında tabanca satışına yetkili bir kurumdur. Ayrıca, 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun'un 3. maddesinde silah dağıtım konusunda MSB'na tanınan yetkinin kullanılabilmesine ilişkin esasların tespit edileceği, aynı yasanın 9. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulması öngörülen yönetmelik çıkarılmadığından, MSB'ca diğer herhangi bir kurum, kuruluş ya da teşebbüse dağıtım yetkisi verilememektedir. Sonuç olarak üretim imkanına sahip olan tabanca firmaları, dağıtım için halihazırda tek yetkili isim olan MKEK kanalıyla, ürettikleri tabancaları dağıtmak zorundadırlar. Bu çerçevede MKEK oldukça sınırlı düzeyde olan kendi ürettiği tabancaları ve piyasada faaliyet gösteren diğer yerli üreticilerin tabancalarını satmakta, aynı yasa uyarınca yabancı marka tabancaların ithalatını ve satışını da gerçekleştirmektedir.

100

Bireysel tabanca satımı pazarında MKEK tarafından satışı yapılan tabancalardan, yerli üretim olanlar, konsinye usulü ile satılmaktadır. Üretimi yapan yerli firma tarafından belirlenen fiyatın üzerine ilave edilen sabit oranda bir hizmet bedelinden oluşan fiyat ile satıma sunulan yerli tabancaların mülkiyeti, üretimi yapan yerli firmanın üzerinde kalmaktadır. MKEK, sattığı silah başına sabit oranda bir komisyon almaktadır.

110 İthal tabancalar noktasında ise durum farklılaşmaktadır. 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un Ek 7. maddesinde Savunma Sanayii Müsteşarlığının kanunen yurda girmesinde sakınca bulunmayan silah ve mermileri ithal edeceği veya bir kamu kuruluşuna ithal ettireceği ve bu silahları, 6136 sayılı Kanuna göre silah taşımaya veya bulundurmaya hak kazanmış kişilere satacağı veya bir kamu kuruluşuna sattıracağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca 91/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik'in 27. maddesinde ithalatın başka bir kamu kuruluşu aracılığıyla yaptırılması halinde, hangi silah ve mermilerin ithal edileceği, ithal edilecek miktar ile ithalata ilişkin diğer hususların Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile ithalatı gerçekleştirecek kuruluşlar arasında düzenlenecek olan bir protokolle tespit edileceği belirtilmektedir. Müsteşarlık ile MKEK arasında bu

120 çerçevede düzenlenmiş Protokol ile ithalat yapmaya yetkilendirilen MKEK'nin dışında halihazırda yetkilendirilmiş başka bir kurum, kuruluş ya da teşebbüsün olmadığı tespit edilmiştir. Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı marka silahların ithali noktasında da tek yetkili kuruluş olan MKEK, yerli silahlardan farklı olarak yabancı üreticilerin silahlarını satın almaktadır. Bununla birlikte bu silahların satış fiyatını belirleyen organ Milli Savunma Bakanlığı'dır. Bakanlık tarafından belirlenen bedellerin üzerinden söz konusu yabancı silahlar satılmaktadır.

130 Yukarıda belirtilen bireysel yerli ve yabancı tabanca satışının aksine toplu satışlarda hem yerli üreticiler hem de yabancı silah üreten firmalar, MSB ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından açılan ihalelere kendileri girebilmektedir. Bu yönüyle toplu satışlarda MKEK, diğer firmalar ile eşit durumda bir satıcı konumundadır.

Halihazırda MKEK tarafından uygulanan satış sistemi konsinye satış sistemi olmakla birlikte, dosya konusunu teşkil eden yerli üretim tabancalar, Doğu Karadeniz Projesi kapsamında, Karadeniz bölgesindeki yerli üreticilerin desteklenmesi, geliştirilmesi adına MKE tarafından satın alınmış ya da girdilerin kısmen temin edilmesi suretiyle fason olarak ürettirilmiştir. Stoklarda yer alan söz konusu tabancaların dışında, mevcut durumda, MKEK tarafından yerli silah satın alınmamaktadır.

140 29.1.1993 tarih ve 21480 sayılı Resmi Gazete'de yer alan Bakanlar Kurulu kararı ve 31.3.1993 tarih ve 21538 sayılı Resmi Gazete'de yer alan Sanayi Bakanlığı Tebliği ile başlatılmış olan Doğu Karadeniz Silah Projesinin yürütülmesi konusunda KOSGEB ve MKEK görevlendirilmiştir. Söz konusu proje kapsamında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin desteklenmesi amacıyla ürettirilen tabancaların zaman içinde stoklarda biriktiği ve söz konusu stokları eritmeye yönelik kampanya düzenlenmesi planlandığı bildirimde belirtilmektedir.

150 Öncelikle, ilgili pazarın kendine has koşulları nedeniyle ürünün üretim ve satış koşullarının ilgili yasal mevzuat tarafından sıkı bir şekilde düzenlenmekte olduğu belirtilmelidir. MKEK tarafından düzenlenecek kampanyaya ilişkin olarak, ilgili

mevzuat çerçevesinde MKEK'ye söz konusu tabancaların satış koşullarını belirleme yetkisi verildiği görülmektedir.

Kampanya koşulları MKEK tarafından şu şekilde belirlenmiştir:

- Silah satın alma belgesi olan hak sahiplerine,
- Sadece POS cihazı kullanmak kaydıyla kredi kartı ile alımlara,
- Kurumun tespit etmiş olduğu peşin ve vadeli fiyatlar üzerinden,
- Vadeler 6-8-12 ay taksit seçenekleriyle müşteri isteğine bağlı olarak,
- 160 -Peşin satışlarda %20 iskonto yapılarak uygulanacaktır.
- Kampanyanın süresi eldeki stokların satışı ile sınırlıdır.

1990'lı yıllardan beri satın alınan ve stoklarda bekleyen söz konusu silahların satışında uygulanması düşünülen kampanya çerçevesinde, peşin alımlarda yapılacak indirimlerle gerçekleşecek olan satış fiyatlarının maliyetlerin altında olmayacağı görülmektedir.

170 Ayrıca MKEK tarafından kampanyanın uygulamaya konulmasının sonrasında, diğer yerli tabanca üreticilerinin, konsinye satışı yapılan kendi silahlarının fiyatlarını aşağı çekmek suretiyle, rekabetçi bir strateji geliştirmeleri de mümkündür. Bu nedenle söz konusu kampanyanın, yerli tabanca üreticilerini piyasa dışına itmesi olası görülmemektedir.

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerden de görüleceği üzere; ilgili mevzuat uyarınca kendisine verilen yetkiler çerçevesinde MKEK tarafından düzenlenecek olan söz konusu kampanyanın, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'un 4, 6 ve 7.maddelerine aykırı hiçbir hüküm içermemesi sebebiyle aynı Kanun'un 8. maddesi uyarınca talep edilen "Menfi Tespit Belgesi" verilmesine karar verilmiştir.

180 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından düzenlenecek olan dosya konusu bireysel tabanca satışına ilişkin kampanyaya, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'a aykırı herhangi bir rekabet sınırlaması içermemesi nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi uyarınca talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

190